

**Česká školní inspekce
Olomoucký inspektorát
Wellnerova 25, 779 00 Olomouc**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIM-102/24-M
Sp. zn. ČŠIM-S-345/23-M

Název	Mateřská škola POHÁDKA, Zábřeh, Československé armády 650/13
Sídlo	Československé armády 650/13, 789 01 Zábřeh
E-mail	mspohadka.zabreh@seznam.cz
IČO	60 045 051
Identifikátor	600 147 843
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Dana Urbášková
Zřizovatel	město Zábřeh
Místo inspekční činnosti	Československé armády 650/13, Zábřeh
Inspekční činnost na místě	5., 8. – 9. 1. 2024

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání.

Charakteristika

Mateřská škola POHÁDKA, Zábřeh, Československé armády 650/13, (dále také „škola“) vykonává činnost mateřské školy a školní jídelny. V šesti převážně heterogenních třídách a ve dvou třídách zřízených pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „speciální třída“) se ke dni inspekční činnosti vzdělávalo celkem 162 dětí. Z nich bylo 61 dětí v posledním roce před nástupem k povinné školní docházce včetně 19 dětí s povoleným odkladem povinné školní docházky a šest dětí s odlišným mateřským jazykem. Škola eviduje 27 dětí se speciálními vzdělávacími potřebami zejména s vadami řeči. Dvě děti se vzdělávaly v režimu individuálního vzdělávání. Do jedné třídy určené nejmladším dětem jsou přijímány i děti mladší tří let, k termínu inspekční činnosti jich bylo sedm. Organizace stravování dětí včetně pitného režimu je zajištěna prostřednictvím školní jídelny.

Informace o činnosti školy jsou dostupné ve vstupních prostorách školy a na webových stránkách školy.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy přistupuje k řízení školy aktivně, s mimořádnou osobní invencí a uplatňováním svých dlouholetých profesních zkušeností. Velmi dobré manažerské schopnosti prokazuje i při realizaci koncepčních záměrů rozvoje školy a svými řídicími strategiemi směřuje k zajištění efektivního fungování školy s cílem poskytování kvalitního předškolního vzdělávání, jehož filozofií je všestranný harmonický rozvoj dětí podporující zdravý životní styl i kontakt s přírodou. Cíleně a systematicky jsou posilovány vztahy mezi zaměstnanci a zákonnými zástupci dětí a týmová spolupráce, která se efektivně promítá do vzdělávacího procesu. Při pravidelných jednáních pedagogické rady jsou společně projednávány zejména organizační záležitosti týkající se zajištění chodu a provozu školy. Informační systém školy je funkční, založený na vzájemném předávání informací osobně či elektronicky.

Pedagogický sbor tvoří ředitelka školy a 18 učitelek s různou délkou pedagogické praxe. Začínající učitelky pracují ve třídě vždy s učitelkou s delší pedagogickou praxí a je jim věnována intenzivní metodická podpora. Dětem s přiznanými podpůrnými opatřeními poskytují podporu čtyři asistenti pedagoga, ve třídě nejmladších dětí působí také školní asistent. Speciální péči v logopedických třídách zajišťují učitelky s požadovanou odbornou kvalifikací. Ředitelka aktivně podporuje profesní růst svůj i všech učitelek, a to realizací vzájemných hospitací v rámci školy, učitelky sdílejí své zkušenosti formou překrývání pedagogické činnosti ve třídách, pravidelně se účastní dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Plán dalšího vzdělávání vychází především z kontrolní a hospitační činnosti a je zpracován cíleně s přihlédnutím k potřebám a finančním možnostem školy i zájmům pedagogů. Spolupráce se školskými poradenskými zařízeními a odborníky z oblasti logopedie je funkční a efektivní. Přínosná a rodiči oceňovaná je možnost odborného posouzení školní zralosti dětí za přítomnosti odborníků ze školského poradenského zařízení přímo ve škole.

Ke kvalitnímu vzdělávání přispívají dobré materiální podmínky školy, ve třídách je dětem k dispozici dostatečné množství hraček, didaktických a interaktivních pomůcek, které podporují jejich aktivitu, samostatnost a všestranný rozvoj. Děti mají možnost rozvíjet své nadání ve vlastní výtvarné dílně. Přestože prostorové uspořádání školy a některých tříd vyžaduje promyšlený přístup učitelek při organizaci dne i během vzdělávání, daří se naplňovat záměry školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (dále také

„ŠVP PV“) v dostatečné míře. Dostatek příležitostí pro rozvoj pohybových dovedností a poznatků z oblasti environmentálního vzdělávání poskytuje dětem prostředí školní zahrady. Užitkové záhony vedou děti především k rozvoji činnostních kompetencí, motýlí keř či hmyzí domky podporují u dětí kladný vztah k přírodě a umožňují jim bezprostředně sledovat život a životní cykly živočichů. K podnětným vycházkám a seznamování dětí s dalšími ekosystémy využívají učitelky blízký park a okolí řeky. Děti jsou vedeny ke zdravému životnímu stylu, ke sportu a otužování. Ve vzdělávání učitelky uplatňují prvky programu Začít spolu a Zdravá mateřská škola. Škola má vlastní krytý bazén, který využívá v jarních a letních měsících. Stravovací návyky dětí jsou účelně podporovány pestrrou nabídkou pokrmů, dostatkem čerstvého ovoce a zeleniny, rozmanitými druhy nápojů.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Vzdělávání dětí v běžných i speciálních třídách probíhalo ve velmi příjemné atmosféře a v souladu se vzdělávacím obsahem ŠVP PV. Tematicky i motivačně vycházelo z příslušného integrovaného bloku. Učitelky přistupovaly k dětem vstřícně, empaticky, vždy vyslyšely jejich přání. Dodávaly jim pocit bezpečí a důvěry. Sociální gramotnost dětí byla podporována srozumitelně nastavenými pravidly soužití, se kterými učitelky všech tříd systematicky pracují.

Plánování vzdělávací nabídky a její realizace vychází ze ŠVP PV, vzdělávací cíle byly diferencovány spíše podle věku dětí, v menší míře i v souladu s jejich individuálními možnostmi a schopnostmi.

Spontánní a řízené aktivity byly vyvážené, v průběhu dne se prolínaly. Při organizaci spontánních činností učitelky volily účinnou motivaci k rozvíjení námětových i konstruktivních her, k plnění didaktických úkolů a činností podporujících sociální dovednosti dětí. Ve většině případů měly děti prostor k dokončení zvolených aktivit. Připravená vzdělávací nabídka se vztahovala k právě probíhajícímu tématu. Učitelky uplatňovaly individuální přístup k dětem vytvářením příležitostí ke vzájemné komunikaci.

V didakticky zacílených aktivitách organizovaných ve velké míře formou skupinové práce učitelky efektivně podporovaly děti v samostatném rozhodování o vlastních činnostech. Pestrá nabídka poutavých činností působila na všechny smysly dětí a přirozeně je tak vedla k tvořivosti, rozvoji fantazie i zkoumání. Do vzdělávání jsou pravidelně zařazovány aktivity podporující objevování a experimentování. V některých třídách využívaly učitelky informační techniky k živému pozorování zvěře a ptáků. Ve většině tříd se učitelkám dařilo začleňovat do vzdělávacího procesu preventivní logopedické chvílky pro rozvoj řečových dovedností dětí, a to formou dechových cvičení a cvičení motoriky mluvidel. K rozvoji grafomotoriky byly využívány velké formáty papíru a pracovní listy, v menší míře ale v souladu s dodržováním posloupnosti vývoje či obtížnosti grafických prvků. Do denního programu jsou pravidelně zařazovány hudební a hudebně pohybové aktivity a zdravotně preventivní cvičení. Pohybové hry, hry s pravidly a další vzájemně provázané řízené a spontánní činnosti, které dětem efektivně zprostředkovávají poznávání okolí, jsou převážně součástí pravidelně realizovaného pobytu dětí venku. V průběhu školního roku mají děti možnost věnovat se plavání, lyžování, bruslení i saunování.

Odpolední odpočinek je vhodně nastaven tak, aby zohledňoval individuální potřeby dětí. Děti s nižší potřebou spánku mají možnost věnovat se klidovým aktivitám dle připravené pestré nabídky, nebo pod vedením učitelek školy rozvíjet své dovednosti prostřednictvím tematicky zaměřených společných zájmových skupin.

Snížený počet dětí ve speciálních třídách a rozsah souběžného působení učitelek se pozitivně odrážel v uplatňování individuální práce s jednotlivci ve vhodných prostorách navazujících na obě speciální třídy. Učitelky se systematicky věnovaly rozvoji komunikačních dovedností, hrubé, jemné motoriky a grafomotorických dovedností, sluchového a zrakového vnímání dětí. Efektivně používaly velké množství didaktických a logopedických pomůcek. Asistentky pedagoga speciálních tříd i běžných tříd se aktivně zapojovaly do přípravy a realizace vzdělávací nabídky, pomáhaly dětem při manipulaci s pomůckami, i při orientaci v prostoru třídy.

V průběhu inspekční činnosti učitelky běžných i speciálních tříd děti průběžně a účelně povzbuzovaly a pozitivně hodnotily jejich schopnosti i dovednosti. Méně bylo zaznamenáno cílené zhodnocení ukončeného vzdělávacího bloku či poskytování konkrétní zpětné vazby k individuálním vzdělávacím pokrokům dětí. Ne příliš často se dařilo využívat možnosti formativního hodnocení, vést děti k vlastnímu sebehodnocení a vytvářet u nich základy vrstevnického hodnocení.

Většina dětí včetně těch nejmladších prokazovala velkou míru samostatnosti při sebeobsluze i stravování. Všechny děti měly možnost volby množství jídla, samostatně si připravovaly svačiny včetně mazání pomazánek na pečivo. Pitný režim byl zajištěn po celý den, připravenou nabídku nápojů ve třídě využívaly děti převážně na pokyn učitelek.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání odpovídaly očekávaným výstupům a cílům stanoveným ve školním vzdělávacím programu pro předškolní vzdělávání. Uplatňované pedagogické přístupy vedly děti k osvojování základů klíčových kompetencí a funkčních gramotností. V rámci tematických celků jednotlivých integrovaných bloků byl účelně naplňován školní preventivní program. Škola je aktivně zapojena do různých projektů zaměřených na environmentální vzdělávání a osvětu, finanční gramotnost, podporu zdraví i rozvoj pohybových dovedností dětí. V ŠVP PV má škola evaluační systém nastaven, vyhodnocování pedagogické práce a dalších stěžejních oblastí probíhá průběžně na úrovni školy i jednotlivých tříd. Při hodnocení realizovaných integrovaných bloků však byla zaznamenána dílčí nejednotnost mezi jednotlivými třídami. Evaluační výstupy, které jsou učitelkami zpracovávány až po delším časovém úseku, nepřispívaly u některých z nich k dostatečné sebereflexi. Pouze okrajově se v nich zaměřovaly na aplikované metody a formy vzdělávání či důslednější stanovování závěrů pro svoje další pedagogické působení.

Děti mladší tří let byly ve škole zdařile adaptovány, program ve třídě byl přizpůsoben jejich potřebám. S dětmi před nástupem k povinné školní docházce včetně dětí s povoleným odkladem povinné školní docházky, jsou realizovány aktivity v rámci stimulačního programu Maxík. Jeho náplní jsou úkoly zaměřené na zvládání nároků základního vzdělávání např. zdokonalování grafomotorických dovedností, jemné motoriky, stimulace smyslového vnímání, pozornosti, procvičování prostorové orientace. Rovněž při klidových aktivitách se učitelky cíleně zaměřovaly na všestranný rozvoj dětí, a to nabídkou pestrých činností.

Efektivně je nastavena spolupráce školy se speciálně pedagogickým centrem a klinickým logopedem. V součinnosti s ním a v úzké spolupráci se školním logopedem je zajišťována metodická podpora pedagogům při poskytování podpůrných opatření, realizovány návštěvy odborníků z poradenského pracoviště přímo v mateřské škole s následnými konzultacemi, předáváním zpětné vazby jednotlivým pedagogům. Pozornost je věnována také dětem

s odlišným mateřským jazykem, individuální podporující přístup umožňuje jejich začlenění do kolektivu a zažití úspěchu.

Pedagogická diagnostika dětí poskytuje učitelkám ucelený přehled o jejich vývoji a zároveň je funkčním podkladem pro individualizaci a diferenciaci vzdělávací nabídky. Pedagogové takto průběžně a systematicky získávané informace o dětech účelně využívali především při individuální práci. V menší míře se však zjištěné výsledky z pedagogické diagnostiky a nastavený systém podpory jednotlivých dětí promítal do plánování a přípravy individualizované a diferencované vzdělávací nabídky, což bylo v některých třídách patrné zejména při řízených didakticky zacílených činnostech. Portfolia dětí, která obsahovala datované kresby, grafomotorická cvičení i pracovní listy, využívaly učitelky jako další prostředek diagnostické činnosti.

Pedagogická diagnostika ve speciálních třídách byla založena na pečlivém pozorování dětí, důkladné znalosti jejich vývojových zvláštností a uplatňování speciálně pedagogických přístupů. Učitelky pravidelně vyhodnocovaly pokroky dětí a individuálně vytyčovaly další pedagogické záměry.

O průběhu a výsledcích vzdělávání jsou rodiče dětí informováni na třídních schůzkách nebo při osobním každodenním kontaktu, zákonní zástupci mohou získat informace také prostřednictvím školního časopisu. Během školního roku a rovněž v období před zápisem k povinné školní docházce využívali zákonní zástupci možnost individuálních konzultací s pedagogy.

Škole se podařilo navázat částečnou spolupráci se základními i mateřskými školami ve městě, příležitostí je tuto součinnost více rozvíjet. Systematické zjišťování školní zralosti v součinnosti s pedagogicko-psychologickou poradnou přispívá k prevenci školní neúspěšnosti dětí a zmírnění případných obtíží při přechodu do základního vzdělávání. Sledování a vyhodnocování úspěšnosti dětí v dalším stupni vzdělávání probíhalo zatím spíše neformálně.

Úzká spolupráce školy se zřizovatelem, zákonnými zástupci dětí, místními spolky i dalšími organizacemi vede kromě aktivního zapojení dětí do života v obci i k obohacování vzdělávacího programu. Vystoupení pěveckého sboru Pampelišky či prezentace výsledků vzdělávání dětí ve škole i na veřejnosti přispívá k jejich sociálnímu rozvoji, utváření pozitivního sebepojetí a sounáležitosti s místem, kde žijí.

Závěry

Vývoj školy

- Od poslední inspekční činnosti došlo ke změně ve vedoucí pracovní pozici ředitelky školy.
- Výstavba a vybavení nové přírodovědné učebny na zahradě mateřské školy, získání prostředků pro rozvoj environmentálního vzdělávání.

Silné stránky

- Pravidelně a efektivně realizovaná kontrolní a hospitační činnost ředitelky školy poskytuje učitelkám zpětnou vazbu, motivuje je ke zvyšování kvality jejich práce prostřednictvím funkčně nastaveného systému dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků včetně sdílení získaných zkušeností a realizovaných vzájemných hospitací. (2.1, 3.3)

- Konstruktivní spolupráce a efektivně nastavený systém překrývání přímé pedagogické činnosti všech pedagogických pracovníků přispívá ke zvyšování kvality vzdělávání ve všech třídách mateřské školy. (2.2)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- Menší míra pravidelného vyhodnocování realizovaných témat se zaměřením na sebereflexi učitelů vzhledem k užívaným metodám a formám vzdělávání. (3.5)
- Pedagogická diagnostika neobsahuje konkrétní záměry promítající se do plánování vzdělávacího procesu a přípravy individualizované a diferenciované vzdělávací nabídky podle individuálních vzdělávacích schopností a potřeb jednotlivých dětí. (4.3, 5.1)
- Děti byly nedostatečně vedeny k hodnocení, sebehodnocení a vzájemnému vrstevnickému hodnocení, minimálně byly zaznamenány prvky formativního hodnocení učitelů. (4.4)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Sjednotit systém evaluačních výstupů a doplnit je o důsledné vyhodnocování podmínek i účinnosti aplikovaných metod a forem při vzdělávání dětí s cílem sebereflexe učitelů.
- Pedagogickou diagnostiku cíleně využívat ke stanovování dílčích kroků při plánování pedagogického procesu a následně k individualizované a diferenciované vzdělávací nabídce.
- Zaměřit se na cílené uplatňování různých způsobů adresného pozitivního závěrečného zhodnocení aktivit dětí učitelkami, rozvíjet sebehodnocení i vzájemné vrstevnické hodnocení dětí pomocí pohybu, obrázků nebo emotikonů, využívat prvků formativního hodnocení.
- Důsledněji podněcovat děti k pravidelnému využívání pitného režimu v průběhu dne.
- Rozvíjet účelnou spolupráci s blízkými základními školami o systematické vyhodnocování úspěšnosti dětí v dalším stupni vzdělávání, získávat tak další podklady pro zkvalitňování poskytovaného předškolního vzdělávání.
- Rozšířit spolupráci s blízkými mateřskými školami s cílem realizace vzájemných hospitací či sdílení zkušeností.
- Na jednáních pedagogické rady se pravidelně zabývat podmínkami, průběhem i výsledky vzdělávání, vyvozovat potřebné závěry a doporučení pro další zefektivnění předškolního vzdělávání.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně

informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace Mateřské školy Pohádka Zábřeh, Československé armády 650/13, s účinností od 4. 3. 2015
2. Jmenování na vedoucí pracovní místo ředitelky školy, ze dne 19. 7. 2018, s účinností od 1. 8. 2018
3. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání „Dívám se, dívám“, platný od 1. 1. 2021
4. Třídní vzdělávací program mateřské školy a evaluační výstupy, školní rok 2023/2024
5. Školní řád mateřské školy včetně dodatků, s účinností od 1. 9. 2019
6. Vnitřní řád školní jídelny, s účinností od 3. 11. 2020
7. Organizační řád, s účinností od 3. 11. 2020
8. Koncepce mateřské školy, školní roky 2018 – 2024
9. Roční plán kontroly, školní rok 2023/2024
10. Plán kontrolní a hospitační činnosti, školní rok 2023/2024
11. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, školní rok 2023/2024
12. Školní časopis 2023/2024
13. Školní matrika mateřské školy, školní rok 2023/2024
14. Záznamy z pedagogických a provozních rad, školní rok 2023/2024
15. Záznamy z hospitační a kontrolní činnosti, školní rok 2023/2024
16. Záznamy z třídních schůzek, školní rok 2023/2024
17. Třídní knihy, vedené elektronicky k termínu inspekční činnosti
18. Přehledy docházky dětí k termínu inspekční činnosti
19. Pedagogická diagnostika, školní rok 2023/2024
20. Dokumentace dětí se speciálními vzdělávacími potřebami k termínu inspekční činnosti
21. Dokumentace dětí vzdělávaných v režimu individuálního vzdělávání k termínu inspekční činnosti
22. Doklady související se zajištěním bezpečnosti dětí při poskytování vzdělávání a školských služeb, školní rok 2023/2024 k datu inspekční činnosti
23. Doklady vztahující se k finančním podmínkám školy, doklady související se zabezpečením školního stravování ve školním roce 2022/2023 a 2023/2024 k termínu inspekční činnosti
24. Personální dokumentace pedagogických pracovníků školy vedená k termínu inspekční činnosti (doklady o dosaženém vzdělání a odborné kvalifikaci)
25. Webové stránky školy ke dni kontroly

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole již se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Vlasta Macháčová, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Ester Šturmová, školní inspektorka

Ing. Markéta Tomečková, kontrolní pracovnice

26.1.2024